

3. Гончаренко Э. П. О роли реалий в процессе реализации межкультурной функции перевода. – Доступний з: <http://utr.spb.ru>
4. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. – 216с.
5. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Учеб.для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. шк., 1990. - 253 с
6. Раймонд Чандлер. Убивство під час дощу. Переклад Олексія Барієва, 1989. – 22с.
7. Raymond Chandler. Killer in the Rain, 1935. – 21с.
8. DICTIONARY ABBYY Lingvo x3 – Доступний з: <<http://www.lingvo.ru>>

Балук М.

Науковий керівник – доц. Лисійчук Т. П.

МОВНІ ІГРИ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ 5 КЛАСУ

Ефективність будь-якої діяльності, в тому числі і педагогічної, залежить не тільки від чіткого розуміння цілей і завдань, але й від того, які засоби ми обираємо для їх досягнення. В методиці викладання іноземних мов все гостріше постає питання ефективності навчання, зацікавленості учнів у навчальному процесі, їх участі у різноманітних заходах під час уроку та в позаурочний час. Важливим засобом стимулювання навчальної діяльності є гра. Проте ставлення педагогів до гри на уроках іноземної мови неоднозначне, а її застосування у формуванні мовної компетенції учнів поки що не набуло значного поширення.

Мета статті полягає у розкритті значення використання ігор на уроках іноземної мови, аналізі особливостей та перспектив впровадження мовних ігор на уроках англійської мови у 5 класі.

Завдання статті:

Визначити роль гри на уроках іноземної мови;

Проаналізувати особливості застосування ігор для формування мовної компетенції;

Дослідити проблеми, що виникають при використанні мовних ігор на уроках іноземної мови у 5 класі, та запропонувати рекомендації для їх вирішення.

Однією з актуальних проблем сучасної методики викладання іноземних мов є організація навчання дітей різного віку за допомогою ігор. Багато відомих психологів, таких як О. В. Запорожець, О. М. Леонт'єв, Д. Б. Ельконін, вважають гру провідним видом діяльності дітей шкільного віку. Д. Б. Ельконін зазначає, що гра володіє чотирма важливими для дитини функціями: вона є засобом розвитку мотиваційної сфери, засобом пізнання, засобом розвитку розумових дій та засобом розвитку довільної поведінки [2, с. 34].

На значення ігрової діяльності в навчанні іноземної мови вказують відомі методисти, такі як Ю. І. Пассов, М. М. Скаткін. Вони стверджують, що важливо усвідомлювати, вирішенню яких дидактичних завдань повинна сприяти гра, на розвиток яких психічних процесів вона спрямована. Гра — це лише оболонка, форма, змістом якої повинне бути навчання, оволодіння видами мовленнєвої діяльності. Ю. І. Пассов відзначає наступні риси ігрової діяльності як засобу навчання: вмотивованість, відсутність примусу; індивідуалізація діяльності; навчання і виховання в колективі і через колектив; розвиток психічних функцій і здібностей; навчання із захопленням [3, с. 38].

Як відомо, згідно з метою та завданнями навчальні ігри на уроках іноземної мови поділяються на:

а) мовні (фонетичні, лексичні, граматичні);

б) мовленнєві (спрямовані на розвиток навичок аудіювання, говоріння);

в) комунікативні (формування навичок спілкування) [5, с. 56].

О. І. Вишневецький поділяє навчальні ігри на такі групи:

мовознавчі (спрямовані на засвоєння мовного матеріалу, які забезпечують лише засвоєння знань, тому часто користуватися ними не слід);

умовно-комунікативні (зорієнтовані на виконання різноманітних операцій з мовленнєвим матеріалом, у центрі уваги яких є фонетична, лексична або граматична правильність висловлювань, а не їх комунікативна функція);

комунікативні ігри (мають діяльнісний характер, проте у них відсутнє конкретне спрямування, а мовлення постає лише засобом їх реалізації. У процесі застосування таких ігор помітно активізується мимовільна увага і пам'ять, формується позитивне ставлення до мови як до засобу спілкування і досягнення певної мети).

Ігри можуть мати індивідуальне або колективне спрямування [1, с. 76].

Гра — сильний емоційний подразник, який знімає психологічні бар'єри, що заважають спілкуванню іноземною мовою, підвищує ініціативність і активність учнів, а також стимулює позитивні емоції, які впливають на кору головного мозку, розвиває зацікавленість до предмета [4, с. 81].

Гра на уроці іноземної мови є формою навчання, яка моделює життєві ситуації, явища, процеси, види професійної діяльності. Потяг до гри властивий людині будь-якого віку. З навчальною метою її можна застосовувати на будь-якому етапі навчання. Використання ігрових моментів на уроці — ефективний метод навчання, що дозволяє підвищити мотивацію, знизити втому і одночасно підвищити темп проведення уроку.

Відомо, що застосування гри формує позитивне ставлення до предмета «іноземна мова». Проте основна функція гри на уроці — бути засобом навчання, розвитку і виховання. Тому недостатньо продумане використання ігор іноді може призвести до того, що вони стають лише розвагою на уроці, а отже й даремною тратою часу. Гра мусить мати найперше чітко виражену навчальну функцію. Крім того, вона повинна бути змістовною, відкривати простір для мислення, кмітливості, уяви, наполегливості, добрих почуттів тощо, а також формувати прагнення дитини до ініціативи, до розв'язання проблем за допомогою іноземної мови. У мовному плані гра має бути засобом закріплення структур і словника, стимулювати ініціативне мовлення, давати учням можливість відчувати радість володіння мовою тощо.

Час для гри на уроці іноземної мови вибирається з урахуванням психологічної потреби — після масового тренування, в кінці уроку, в кінці тижня тощо. Вона, як правило, триває 5-8 хвилин [1, с. 79].

Мовні ігри поділяються на граматичні, лексичні, фонетичні та орфографічні і призначені вони для формування відповідно граматичних, лексичних, фонетичних навичок і тренування використання мовних явищ на передкомунікативному етапі оволодіння іноземною мовою. Це так звані підготовчі ігри, що сприяють формуванню мовних навичок. Подібні ігри можуть зробити цікавими і захоплюючими різні види роботи, що вимагає багатократного повторення одних і тих самих структур [3, с. 39].

Мовні ігри — це засіб, що допомагає вчителю перетворити достатньо складний процес навчання в цікаве заняття, залучити до учбової діяльності навіть «слабких» учнів, адже у грі проявляються не тільки знання, але й кмітливість та винахідливість [3, с. 39].

Використання мовних ігор є особливо актуальним у 5 класі. Обсяг матеріалу на цьому етапі навчання значно збільшується, завдання стають складнішими. Це призводить до поступової втрати інтересу до іноземної мови. Характерними ознаками навчальної діяльності п'ятикласників є неорганізованість, неухважність, пасивність. Тож саме ігри дозволяють не тільки не втратити, але й посилити зацікавленість учнів.

Підбираючи мовні ігри, як і інші види діяльності, вчитель повинен звертати увагу на рівень їх складності. Однією з причин популярності ігор серед учнів є певна складність у виконанні поставленого завдання, але коли труднощі значні, учні швидко втрачають інтерес. Труднощі під час використання гри на уроці іноземної мови можуть бути двох видів:

- а) пов'язані з розумінням гри;
- б) пов'язані з розумінням змісту мови.

Для подолання цих труднощів доцільно дотримуватися наступних порад:

- 1) Продемонструйте, як потрібно грати в запропоновану гру. Вчитель може зробити це самостійно або залучити до роботи декількох учнів;
- 2) Запропонуйте учням підказки у вигляді ключових фраз, при потребі поясніть невідомі слова;
- 3) Чітко формулюйте вказівки, при потребі супроводжуйте їх демонстрацією. Якщо необхідно, повторіть вказівки в процесі гри. Крім того, варто прислухатися до запропонованих учнями ідей, модифікацій гри;
- 4) Використовуйте ігри, уже відомі учням;

- 5) Віддавайте перевагу іграм на повторення або закріплення вже вивченого матеріалу;
6) При формуванні груп включайте в кожен з них учнів з різним рівнем підготовки [5, с. 112].

Дотримання цих порад допоможе усунути багато непорозумінь в процесі організації гри, підвищити її ефективність.

Отже, мовна гра — це ефективний засіб навчання на уроках іноземної мови у будь-якому віці та при формуванні усіх видів іншомовних навичок. І хоча у сучасній методиці викладання іноземних мов її використання поки що не є надзвичайно поширеним, мовна гра має великі перспективи впровадження у навчальну діяльність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишневецький О. І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови: посібник для вчителів / О. І. Вишневецький. — К.: Рад. школа, 1989. — С.76-79.
2. Давыдова З. М. Игра как метод обучения иностранным языкам / З. М. Давыдова // Иностранные языки в школе. — 2010. — №6. — С.34-38.
3. Петричук И. И. Еще раз об игре / И. И. Петричук // Иностранные языки в школе. — 2008. — №2. — С.37-42.
4. Фічора Т. Навчаємо із задоволенням — вивчаємо із успіхом / Т. Фічора // Іноземні мови в навчальних закладах. — 2003. — №4. — С.80-88.
5. Rixon, S. How to Use Games in Language Teaching / S. Rixon. — London : Macmillan. — 1981. — 245 p.

Шкляренко О.

Науковий керівник — доц. Довбуш О.І.

THE PROBLEM OF CHILD'S CRUELTY IN W. GOLDING'S «LORD OF THE FLIES» AND S. HILL'S «I'M THE KING OF THE CASTLE»

An expression «a cruel child» is not already regarded as an oxymoron. The examples in literature and even in our everyday life prove this. It sounds terrifying, but children can break the mould and often their pure innocence is substituted by a serious distortion of psyche, when the hidden bent for evil suddenly (or habitually) is manifested in the behaviour and destructively influences others. No one is born cruel. It is the society which makes people ruthless and selfish, imposes the feeling of fear and despair. W. Golding in his «Lord of the Flies» and S. Hill in the novel «I'm the King of the Castle» reveal the factors, that cause their characters to become ferocious. How can a little heart of the child contain so much detestation and rudeness? What is wrong with the world if there exist the reasons to write about wicked children whose thoughts and actions can frighten even the adult with iron nerves? W. Golding and S. Hill made a great attempt to evoke a response from the readers and to compel them to fall to thinking.

The **aim** of the article is to compare the novels by William Golding «Lord of the Flies» and Susan Hill «I'm the King of the Castle» and to display the reasons of child's cruelty. To implement the aim it is needed to accomplish following **tasks**: to find the common features in both novels; to analyze the behaviour of the children.

William Golding's «Lord of the Flies» and Susan Hill's «I'm the King of the Castle» have some peculiar common ideas to speak about. The first point to dwell on while comparing these two novels is **the influence of power** and **fear** on the state of children's mind. W. Golding depicted a secluded society of the boys, who were to organize their residence on the desert island independently. Among them there were potential leaders struggling for absolute power. «...*What intelligence had been shown was traceable to Piggy while the most obvious leader was Jack. But there was stillness about Ralph as he sat that marked him out: there was his size, and attractive appearance...*» [2, p. 8]. The voting itself alongside of the decisions concerning the conch, fire, huts, hunting etc. sowed dragon's teeth in the collective. Later on, when Jack grasped the power, he became unguided. The boy's severity pressed others. The children were afraid of Jack, so they submitted to him. With the flow of time other boys became to some extent hard-hearted too. The fear changed them. At the beginning already the